

CZĘŚĆ IV

CHARAKTERYSTYKA

WOJEWODZTWA ŚLĄSKIEGO

NA TLE POLSKI

(LATA 2010 – 2013)

- **DEMOGRAFICZNO – SPOŁECZNA**
- **WYBRANE PROBLEMY ZDROWOTNE**

SPIS TREŚCI

Str.

Polska – Śląskie

Powierzchnia i ludność	2
Ludność według grup ekonomicznych w 2013 roku.....	2
Rynek pracy. Wynagrodzenia.....	3
Ochrona środowiska.....	3
Ruch naturalny ludności.....	4
Ruch naturalny ludności w 2013 roku.....	4
Przeciętne dalsze trwanie życia w 2012 roku.....	5
Zgony według najczęstszych przyczyn.....	5
Struktura głównych przyczyn zgonów.....	6
Zgony niemowląt.....	7
Zgony niemowląt w latach 2012-2013	7
Zachorowania na choroby zakaźne.....	8
Zachorowania na gruźlicę.....	9
Zachorowania na gruźlicę. Wskaźnik na 100 000 ludności.....	9
Zachorowania na nowotwory złośliwe.....	10
Zachorowania na nowotwory złośliwe ogółem w latach 2010 -2011.....	10
Chorzy leczeni w jednostkach leczenia ambulatoryjnego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych w województwie śląskim w latach 2011-2012.....	11
Działalność szpitali ogólnych według wybranych oddziałów.....	12
Personel służby zdrowia.....	13
Personel medyczny w latach 2011 – 2012	
Liczba ludności na 1 osobę personelu medycznego.....	13
Zatrudnienie lekarzy i lekarzy specjalistów w Polsce i woj. śląskim w latach 2010 – 2012.....	14
Zatrudnienie lekarzy i lekarzy specjalistów w Polsce i woj. śląskim	15
Lekarze według niektórych specjalności w Polsce i woj. śląskim Wskaźnik struktury.....	16
Polska na tle Unii Europejskiej.....	17

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska	/-/	- zjawisko nie wystąpiło
Zero	/0/	- zjawisko zaistniało, jednakże w ilościach mniejszych od liczb, które mogły być wyrażone uwidocznionymi w tablicy znakami cyfrowymi
Kropka	./.	- zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych
Znak	/x/	- wypełnienie pozycji ze względu na układ tablicy jest niecelowe
„W tym”		- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy

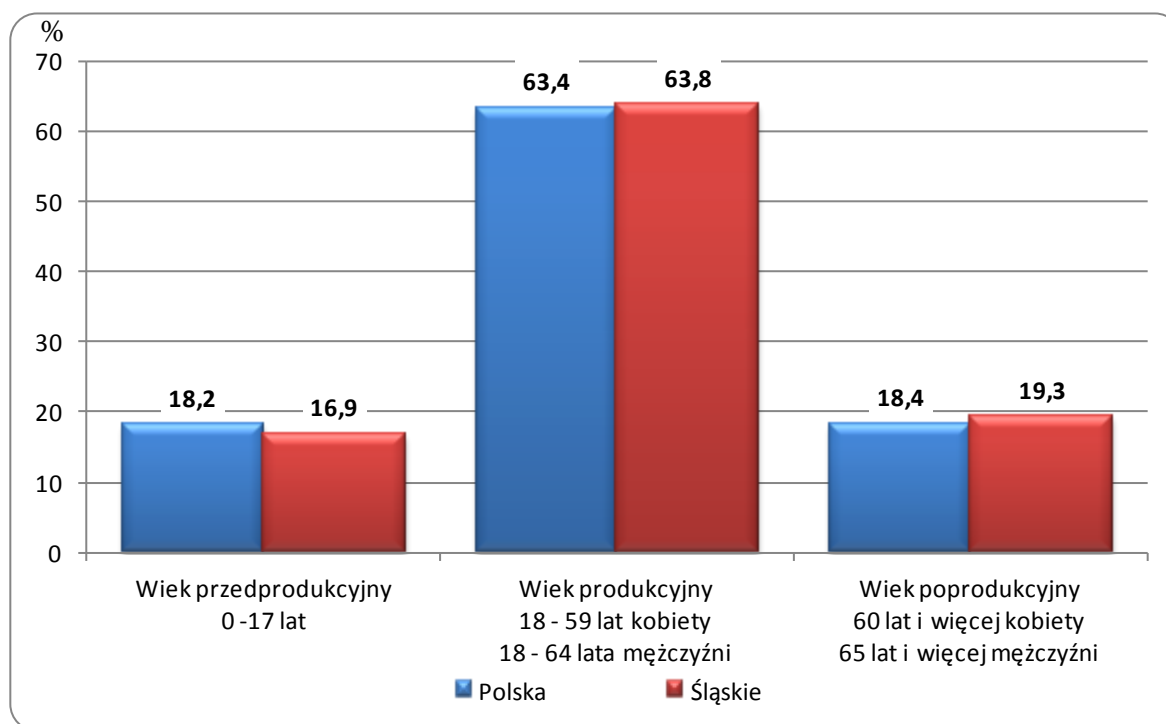
ZDROWIE
MIESZKAŃCÓW
WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
NA TLE POLSKI

POWIERZCHNIA I LUDNOŚĆ
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	Polska			Śląskie		
	2011	2012	2013	2011	2012	2013
Powierzchnia w km ²	312679	312679	312679	12333	12333	12333
Ludność - ogółem	38538447	38533299	38495659	4626357	4615870	4599447
Mężczyźni	18654577	18649334	18629535	2233944	2228141	2219791
Kobiety	19883870	19883965	19866124	2392413	2387729	2379656
Wiek przedprodukcyjny	7146551	7066768	6995362	790680	782781	776393
Wiek produkcyjny	24738527	24605558	24422146	2998142	2970023	2934496
Wiek poprodukcyjny	6653369	6860973	7078151	837535	863066	888558

Źródło: Opracowano na podstawie danych GUS

LUDNOŚĆ WEDŁUG GRUP EKONOMICZNYCH W 2013 ROKU

RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIE

Wyszczególnienie	Polska		Śląskie	
	2012	2013	2012	2013
Zarejestrowani bezrobotni ogółem (stan w dniu 31 XII) w tys.	2136,8	2157,9	205,5	208,3
mężczyźni	1037,6	1058,4	93,2	97,2
kobiety	1099,2	1099,5	112,3	111,1
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł ^a	3744,4	.	3855,3	.

a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób
 Źródło: Opracowano na podstawie danych GUS.

OCHRONA ŚRODOWISKA

Wyszczególnienie	2011		2012	
	Polska	Śląskie	Polska	Śląskie
Emisja zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego				
- pyłowych tys.t	57,5	12,7	52,4	10,6
- gazowych w tys.t	1664,9 ^b	656,0 ^b	1626,6 ^b	671,9 ^b
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego ^a				
- pyłowych w %	99,7	99,7	99,7	99,7
- gazowych w %	60,2 ^b	30,5 ^b	58,5 ^b	30,0 ^b

a Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych b bez dwutlenku węgla

Źródło: Dane o emisji zanieczyszczeń powietrza opracowano na podstawie danych GUS (Rocznika Statystycznego Województwa, Banku Danych Lokalnych).

Dane o redukcji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza opracowano na podstawie danych Urzędu Statystycznego w Katowicach - „Województwo Śląskie: Podregiony, Powiaty, Gminy”.

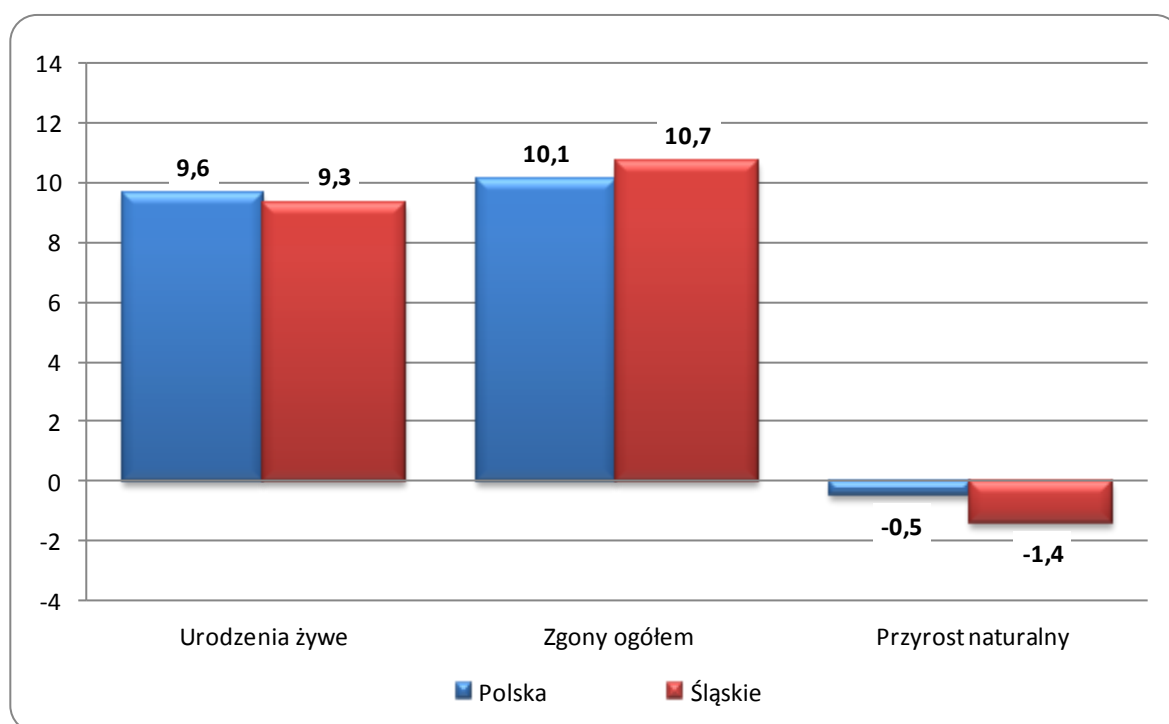
RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

Wyszczególnienie	2012		2013	
	Liczby bezwzględne Śląskie			
Urodzenia żywe	44565		42829	
Zgony	49028		49156	
w tym niemowląt	214		218	
Przyrost naturalny	-4463		-6327	
	Współczynniki na 1000 ludności			
	Polska	Śląskie	Polska	Śląskie
Urodzenia żywe	10,0	9,6	9,6	9,3
Zgony	10,0	10,6	10,1	10,7
w tym niemowląt ^a	4,6	4,8	4,6	5,1
Przyrost naturalny	0,04	-1,0	-0,5	-1,4

a Na 1000 urodzeń żywych

Źródło: Opracowano na podstawie danych GUS

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI W 2013 ROKU

PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA W 2012 ROKU

Wyszczególnienie	Mężczyźni			Kobiety		
	w wieku lat					
	0	30	60	0	30	60
Polska	72,7	43,9	18,6	81,0	51,7	23,8
Śląskie	72,0	43,2	18,1	80,0	50,6	23,0

Źródło: Opracowano na podstawie danych GUS.

ZGONY WEDŁUG NAJCZĘSTSZYCH PRZYCZYŃ

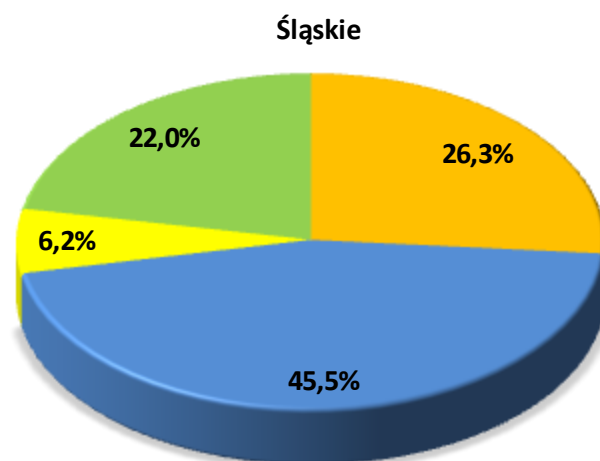
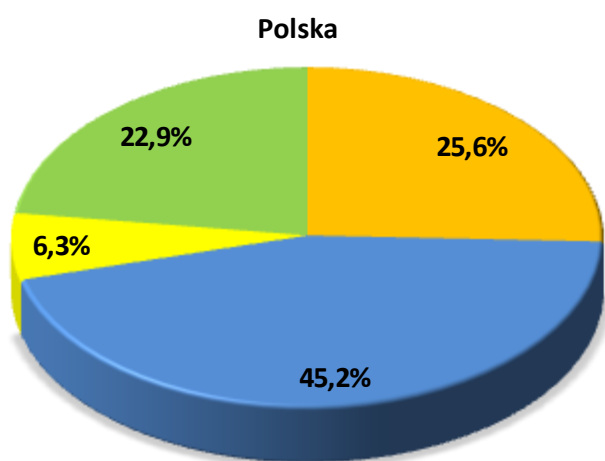
Wyszczególnienie		Polska		Śląskie	
		2011	2012	2011	2012
		na 100 000 ludności			
Ogółem	(A00-R99),(V01-Y89)	974,7	998,6	1030,4	1061,1
w tym:					
nowotwory	(C00-D48)	249,2	256,3	271,0	283,6
choroby układu krążenia	(I 100- I 99)	440,9	460,8	469,0	491,5
zewnątrzne przyczyny zachorowania i zgonu	(V01-Y98)	61,6	61,2	63,5	64,2

Źródło: Opracowano na podstawie danych GUS.

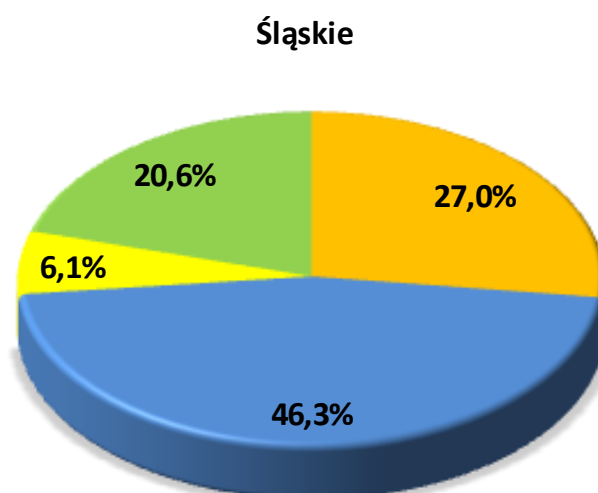
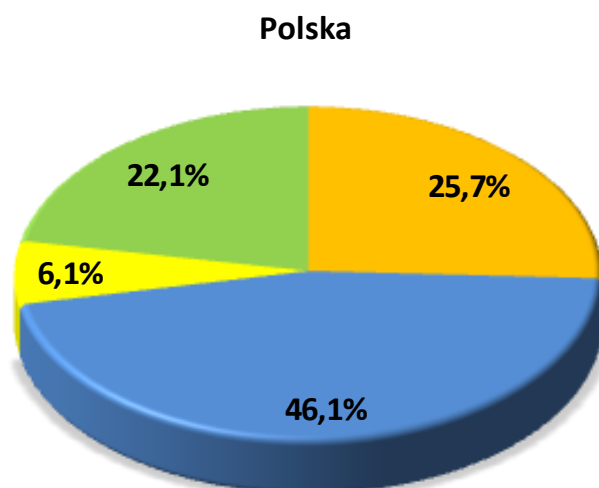

STRUKTURA GŁÓWNYCH PRZYCZYŃ ZGONÓW

2011

2012

- Nowotwory (C00-D48)
- Choroby układu krążenia (I00-I99)

- Zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu (V01-Y89)
- Pozostałe

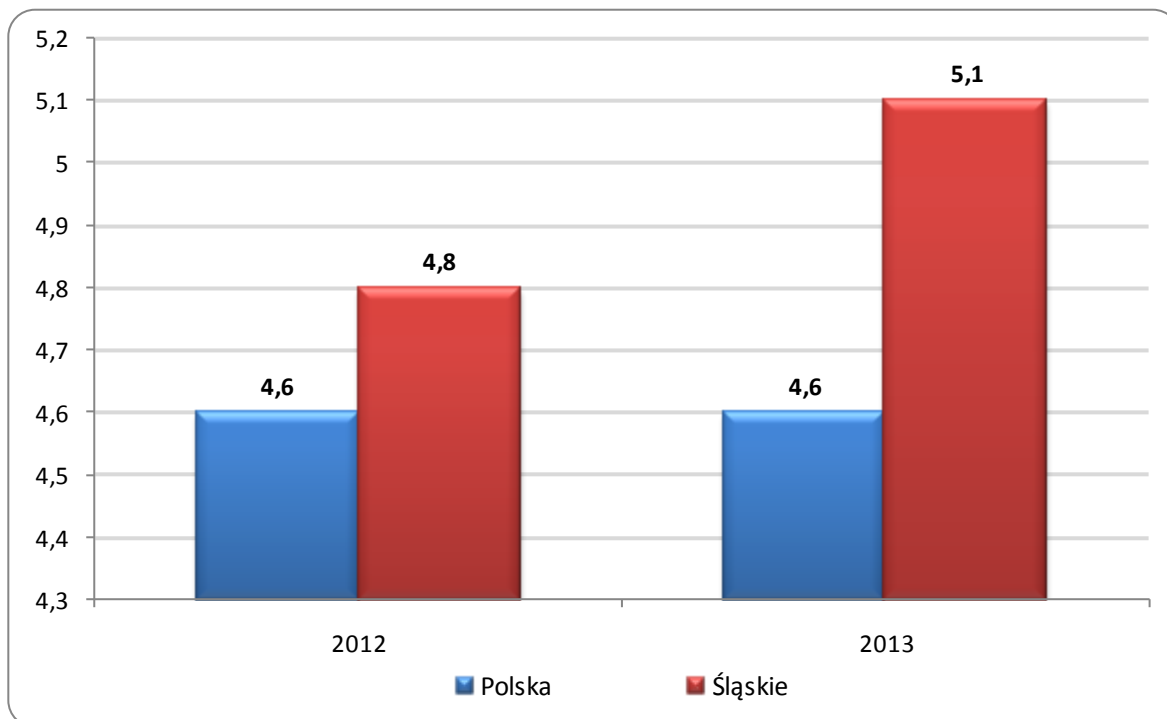
Przyczyny zgonów według Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych, Rewizji X

ZGONY NIEMOWLĄT

Wyszczególnienie	Polska		Śląskie	
	2012	2013	2012	2013
	na 1000 urodzeń żywych			
Ogółem	4,6	4,6	4,8	5,1
Miasta	4,5	4,3	5,0	5,2
Wieś	4,8	4,9	4,1	4,6

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS.

ZGONY NIEMOWLĄT W LATACH 2012 – 2013
NA 1000 URODZEŃ ŻYWYCH

ZACHOROWANIA NA CHOROBY ZAKAŻNE

Wyszczególnienie		Polska		Śląskie	
		2012	2013	2012	2013
Według X Rewizji Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych		w liczbach bezwzględnych			
Dur brzuszny	/A 01.0/	2	.	-	-
Czerwonka bakteryjna	/A 03/	13	.	2	1
Krztusiec	/A 37/	4684	.	395	153
Szkarlatyna (płonica)	/A 38/	25421	.	4328	3139
Choroba meningokokowa (inwazyjna)	/A39/	241	.	34	32
Odra	/B 05/	70	.	22	30
Wirusowe zapalenie wątroby ^a :	/B15-B19/	3933	.	374	427
w tym typu B ^b	/B16; B18.0-1/	1583	.	160	162
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	/B26/	2779	.	386	327
Bakteryjne zatrucia pokarmowe:	/A02.0;A05/	10054	.	1326	1241
w tym salmonellozy	/A02.0/	8267	.	506	508
AIDS (zespół nabytego upośledzenia odporności)	/B20-B24/	20	.	6	20
Grypa: zachorowania potwierdzone laboratoryjnie ^c	/J10;J11/	133	.	9	255
Nowo wykryte zakażenia HIV	/Z21/	1135	.	101	142
Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi	/J09/	-	.	-	-
		na 100 000 ludności			
		Polska		Śląskie	
		2012	2013	2012	2013
Dur brzuszny	/A 01.0/	0,01	.	-	-
Czerwonka bakteryjna	/A 03/	0,03	.	0,04	0,02
Krztusiec	/A 37/	12,2	.	8,5	3,3
Szkarlatyna (płonica)	/A 38/	66,0	.	93,7	68,1
Choroba meningokokowa (inwazyjna)	/A39/	0,6	.	0,7	0,7
Odra	/B 05/	0,2	.	0,5	0,7
Wirusowe zapalenie wątroby ^a :	/B15-B19/	10,2	.	8,1	9,3
w tym typu B ^b	/B16; B18.0-1/	4,1	.	3,5	3,5
Świnka (nagminne zapalenie przyusznic)	/B26/	7,2	.	8,4	7,1
Bakteryjne zatrucia pokarmowe:	/A02.0;A05/	26,1	.	28,7	26,9
w tym salmonellozy	/A02.0/	21,5	.	11,0	11,0
AIDS (zespół nabytego upośledzenia odporności)	/B20-B24/	0,1	.	0,1	0,4
Grypa: zachorowania potwierdzone laboratoryjnie ^c	/J10;J11/	0,3	.	0,2	5,5
Nowo wykryte zakażenia HIV	/Z21/	2,9	.	2,2	3,1
Grypa ptaków typu A/H5 lub A/H5N1 u ludzi	/J09/	-	.	-	-

a w tym WZW typu C obliczono wg definicji przypadku z roku 2005

b łącznie z zakażeniami mieszanymi HBV i HCV (typ B+C)

c w tym przypadki grypy A/H1N1v

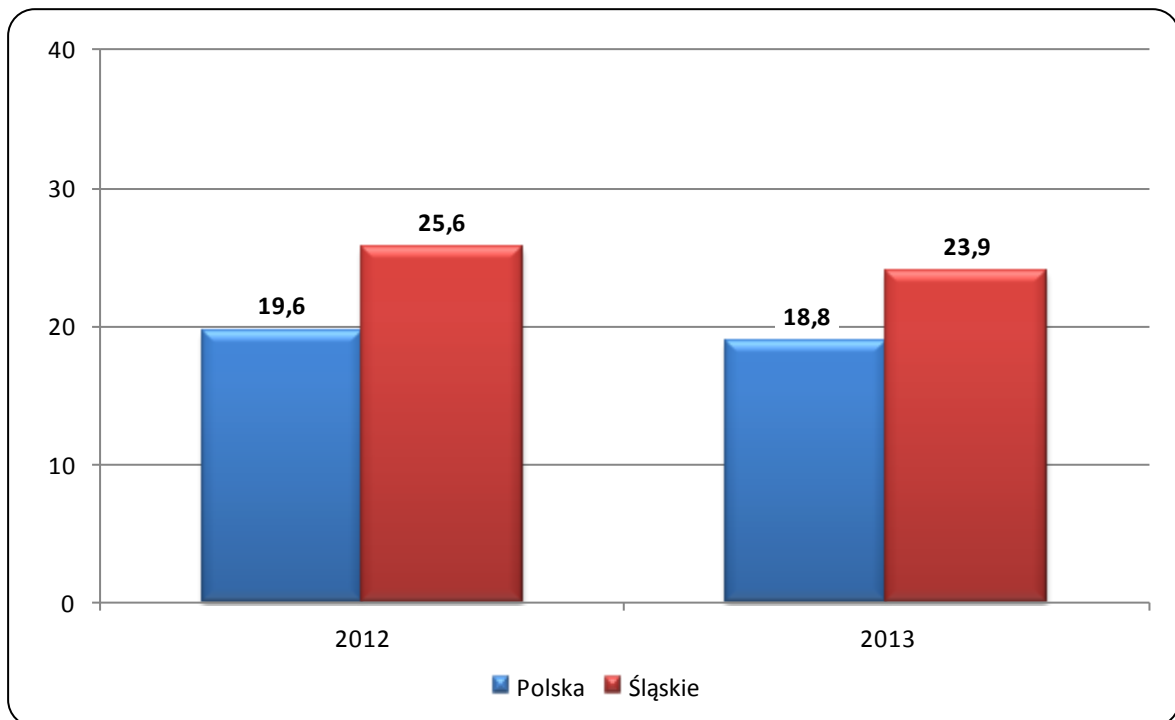
Źródło: Opracowano na podstawie danych Śląskiej Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej oraz biuletynu Państwowego Zakładu Higieny "Choroby zakaźne i zatrucia w Polsce w 2012 roku"

ZACHOROWANIA NA GRUŻLICĘ

Zachorowania	Polska		Śląskie	
	2012	2013	2012	2013
	wskaźniki na 100 000 ludności			
OGÓŁEM	19,6	18,8	25,6	23,9

Źródło: Biuletyny Instytutu Gruźlicy i Chorób Płuc w Warszawie

ZACHOROWANIA NA GRUŻLICĘ
WSKAŹNIK NA 100 000 LUDNOŚCI

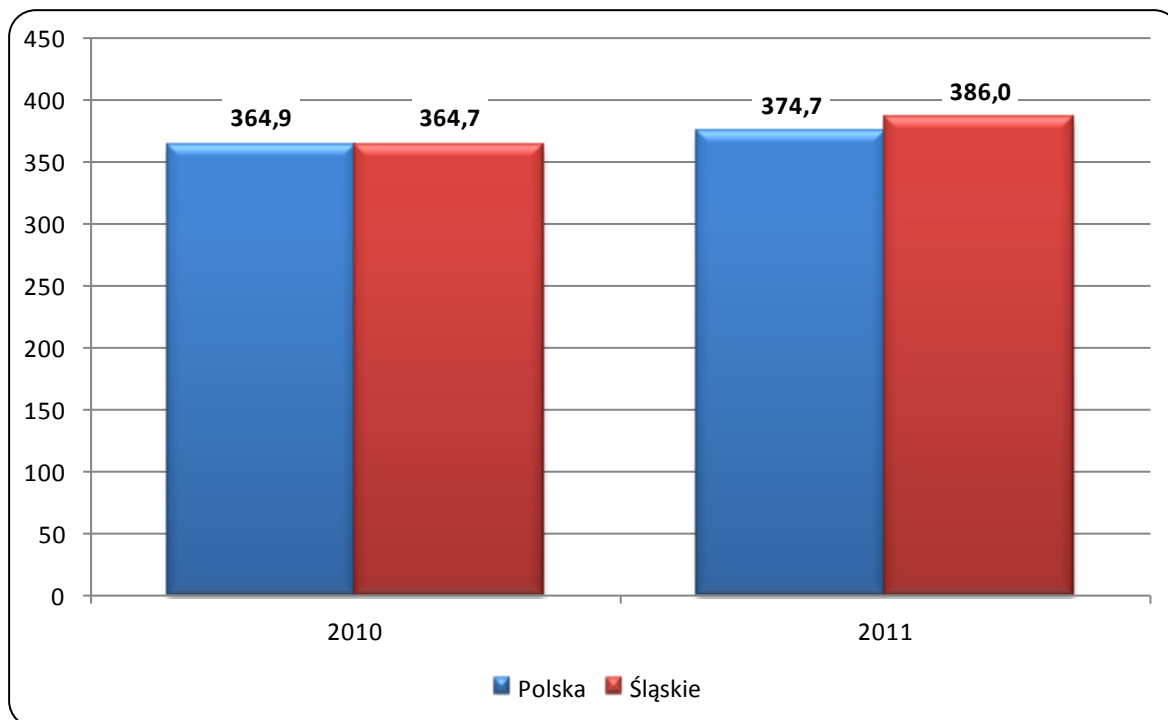

ZACHOROWANIA NA NOWOTWORY ZŁOŚLIWE

Wyszczególnienie	Polska		Śląskie	
	2010	2011	2010	2011
	na 100 000 ludności			
Ogółem	364,9	374,7	364,7	386,0
Mężczyźni	375,5	384,9	382,2	400,2
Kobiety	355,0	365,0	348,4	372,7

Uwaga: Dane za rok 2011 - ostatnie dane dotyczące zachorowań na nowotwory złośliwe.
 Źródło: Biuletyn Statystyczny Centrum Onkologii - Instytut im. M. Skłodowskiej - Curie, Warszawa
 oraz Krajowa Baza Danych Nowotworowych (www.onkologia.org.pl)

ZACHOROWANIA NA NOWOTWORY ZŁOŚLIWE OGÓŁEM
 W LATACH 2010 – 2011

CHORZY LECZENI W JEDNOSTKACH LECZNICTWA AMBULATORYJNEGO
DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI, OSÓB UZALEŻNIONYCH
OD ALKOHOLU ORAZ INNYCH SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH
W WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM W LATACH 2011 – 2012

A. Zaburzenia psychiczne (bez uzależnień)				
Wyszczególnienie	2011		2012	
	Liczby bezwzględne	Wskaźnik na 10 000 ludności	Liczby bezwzględne	Wskaźnik na 10 000 ludności
Śląskie				
Leczeni ogółem	147194	318,2	147207	318,9
w tym po raz pierwszy	37652	81,3	31772	68,8
B. Zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu				
Wyszczególnienie	2011		2012	
	Liczby bezwzględne	Wskaźnik na 10 000 ludności	Liczby bezwzględne	Wskaźnik na 10 000 ludności
Śląskie				
Leczeni ogółem	24849	53,7	23654	51,2
w tym po raz pierwszy	11186	24,2	8919	19,3
C. Zaburzenia spowodowane używaniem środków psychoaktywnych				
Wyszczególnienie	2011		2012	
	Liczby bezwzględne	Wskaźnik na 10 000 ludności	Liczby bezwzględne	Wskaźnik na 10 000 ludności
Śląskie				
Leczeni ogółem	3426	7,4	3027	6,6
w tym po raz pierwszy	1818	3,9	1081	2,3

Źródło: Opracowano na podstawie sprawozdania na formularzu MZ-15 Roczne sprawozdanie z działalności jednostki leczenia ambulatoryjnego dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osób uzależnionych od alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych, według lokalizacji placówek udzielających świadczeń zdrowotnych.

DZIAŁALNOŚĆ SZPITALI OGÓLNYCH^a WEDŁUG WYBRANYCH ODDZIAŁÓW

Oddziały szpitalne	Łóżka na 10 000 ludności				Leczeni na 1 łóżko			
	Polska		Śląskie		Polska ^b		Śląskie	
	2011	2012	2012	2013	2011	2012	2012	2013
Ogółem	47,9	48,0	56,0	56,0	44,1	44,5	35,8	36,4
w tym: Wewnętrzny	6,9	6,7	8,0	7,7	42,6	43,9	37,5	38,6
Kardiologiczny	2,2	2,2	2,2	2,2	63,5	65,7	54,9	57,3
Reumatologiczny	0,6	0,6	0,8	0,8	30,8	29,2	23,0	21,5
Gastrologiczny	0,4	0,4	0,5	0,5	57,9	58,4	39,3	42,2
Onkologiczny	1,3	1,3	1,6	1,7	65,8	66,2	72,0	62,6
Nefrologiczny	0,5	0,5	0,7	0,6	53,5	47,7	32,8	33,8
Hematologiczny	0,3	0,3	0,5	0,4	58,5	53,8	46,2	46,0
Chirurgiczny ogólny	5,6	5,5	4,4	4,4	48,7	49,5	38,2	38,6
Chirurgiczny dziecięcy	0,6	0,5	0,7	0,7	63,1	63,9	64,1	71,3
Urazowo - ortoped.	2,7	2,8	3,8	3,7	41,6	41,7	36,2	36,7
Neurochirurgiczny	0,5	0,5	0,6	0,7	35,9	37,4	23,8	22,8
Kardiochirurgiczny	0,3	0,3	0,5	0,4	33,1	33,1	28,3	39,1
Urologiczny	0,9	0,9	1,1	1,2	70,3	71,2	50,3	45,9
Gruźlicy i chorób płuc	2,1	2,1	2,6	2,6	28,2	29,1	21,8	22,2
Dermatologiczny	0,5	0,5	0,9	0,9	29,0	31,1	18,5	20,3
Okulistyczny	0,9	0,8	1,4	1,5	66,6	70,0	53,3	68,3
Otorynolaryngologiczny	1,1	1,1	1,3	1,3	61,0	62,9	46,5	48,9
Neurologiczny	2,0	2,0	2,8	2,8	38,7	39,4	33,9	34,7
Psychiatryczny	1,3	1,3	1,6	1,3	12,2	12,2	12,8	12,9
Chorób zakaźnych	0,4	0,5	0,1	0,4	39,1	39,4	20,6	21,1
Obserwacyjno zakaźny	0,5	0,4	0,3	0,3	38,9	37,6	36,9	39,6
Ginekologiczno - położ.	4,8	4,7	4,7	4,3	59,9	60,7	54,6	57,8
Pediatryczny	2,8	2,7	2,2	2,0	42,9	43,6	38,8	41,5
Rehabilitacyjny	4,0	4,2	6,5	6,8	13,0	13,4	13,4	13,5
Przewlekłe chorych	0,3	0,2	0,1	0,0	15,4	16,6	0,1	0,0
Geriatryczny	0,1	0,2	0,6	0,6	26,6	25,6	21,0	24,9
Intensywnej terapii	0,8	0,8	0,7	0,9	30,0	28,5	23,8	23,2
Chirurgii szczęk.-twarz.	0,1	0,1	0,1	0,1	28,7	38,3	25,1	21,5
Endokrynologiczny	0,3	0,3	0,4	0,4	60,4	62,5	60,4	53,7
Transplantologiczne	0,1	0,1	0,1	0,2	41,9	43,5	31,7	43,3
Toksykologiczny	0,1	0,1	0,1	0,1	49,0	47,8	26,9	25,7
Ratunkowy	0,2	0,2	0,1	0,1	216,1	188,5	18,4	19,9
Neonatologiczny	2,4	2,4	2,5	2,6	41,0	41,1	38,4	36,0
Inne	0,1	0,1	1,7	1,8	56,5	84,5	47,6	40,1

a Szpitale publiczne i niepubliczne

b Łącznie z ruchem chorych między oddziałami szpitala

Źródło : Biuletyn Statystyczny Ministerstwa Zdrowia, Centrum Systemów Informacyjnych Ochrony Zdrowia Warszawa.

PERSONEL SŁUŻBY ZDROWIA ^{ab}
Stan w dniu 31 XII

Wyszczególnienie	2011				2012			
	Polska		Śląskie		Polska		Śląskie	
	liczba ludności na 1 osobę personelu	wskaźnik na 10 000 ludności	liczba ludności na 1 osobę personelu	wskaźnik na 10 000 ludności	liczba ludności na 1 osobę personelu	wskaźnik na 10 000 ludności	liczba ludności na 1 osobę personelu	wskaźnik na 10 000 ludności
lekarze	468	21,4	431	23,2	465	21,5	432	23,2
lekarze dentyści	2967	3,4	3272	3,1	3097	3,2	3367	3,0
pielęgniarki	201	49,9	177	56,4	193	51,9	185	54,1
położne	1709	5,9	1591	6,3	1601	6,2	1764	5,7
farmaceuci	1470	6,8	1472	6,8	.	.	1423	7,0

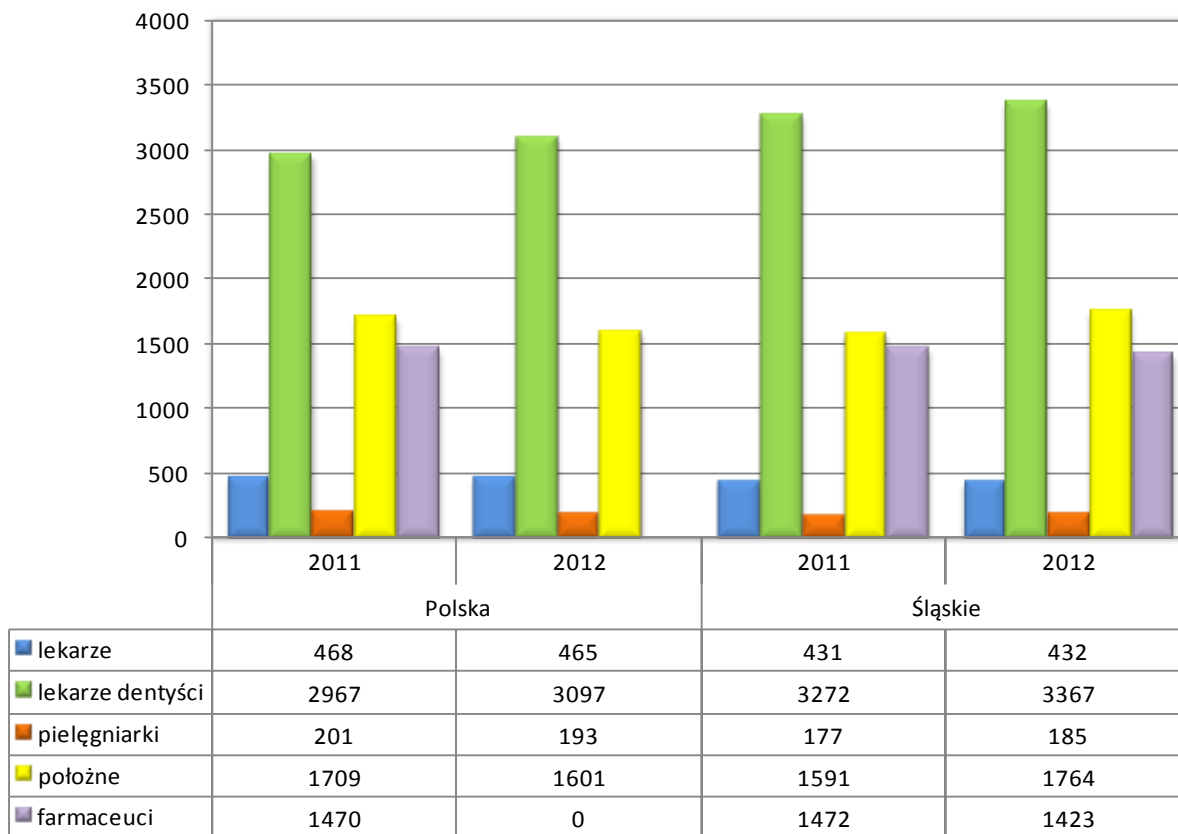
Uwaga: Pielęgniarki i położne łącznie pielęgniarkami i położnymi z wyższym wykształceniem.

a zatrudnienie według podstawowego miejsca pracy

b zatrudnienie w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej

Źródło: Opracowano na podstawie sprawozdania MZ-88 - Roczego sprawozdania o zatrudnieniu wybranego personelu służby zdrowia

PERSONEL MEDYCZNY W LATACH 2011 - 2012
LICZBA LUDNOŚCI NA 1 OSOBĘ PERSONELU MEDYCZNEGO

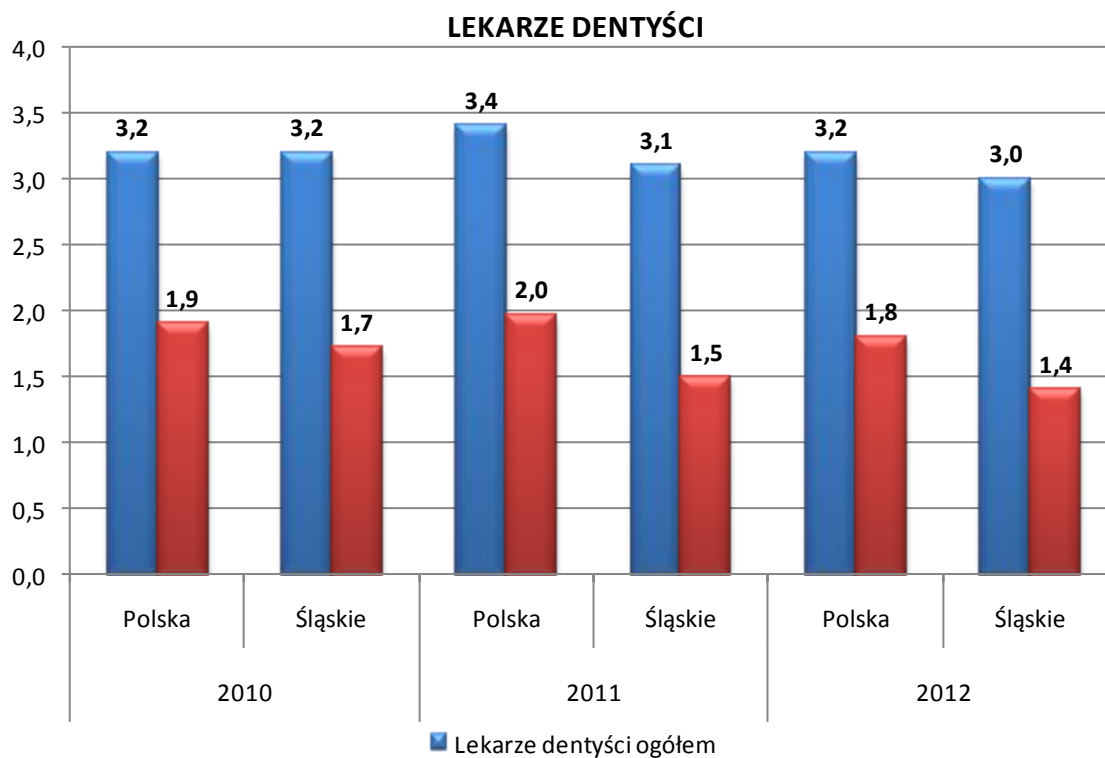
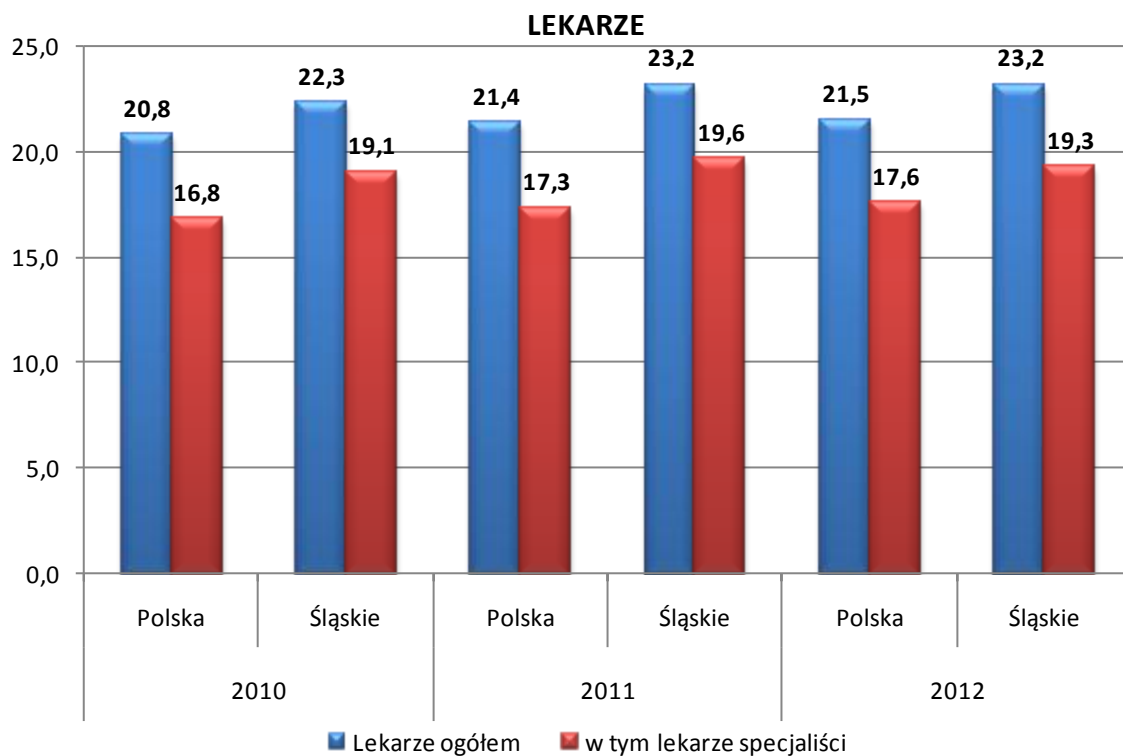

ZATRUDNIENIE LEKARZY I LEKARZY SPECJALISTÓW
W POLSCE I WOJ. ŚLĄSKIM W LATACH 2010 – 2012
NA 10 000 LUDNOŚCI

Wyszczególnienie	2010		2011		2012	
	Polska	śląskie	Polska	śląskie	Polska	śląskie
Lekarze ogółem	20,8	22,3	21,4	23,2	21,5	23,2
w tym lekarze specjaliści	16,8	19,1	17,3	19,6	17,6	19,3
Lekarze dentyści ogółem	3,2	3,2	3,4	3,1	3,2	3,0
w tym lekarze dentyści - specjaliści	1,9	1,7	2,0	1,5	1,8	1,4

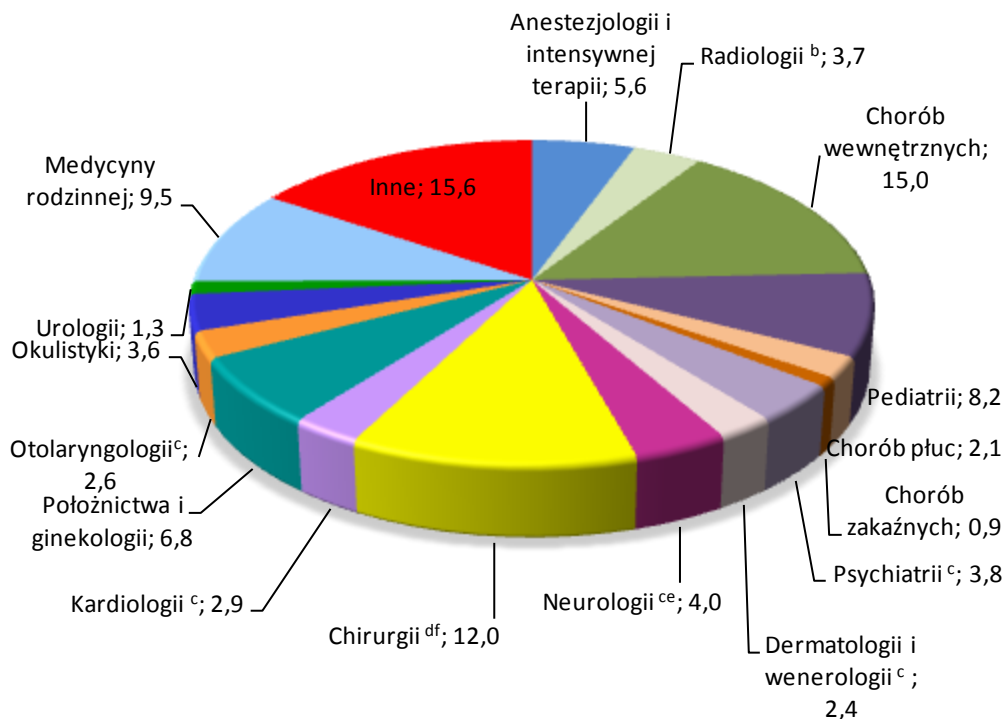
Źródło: Opracowano na podstawie sprawozdania MZ-88 - rocznego sprawozdania o zatrudnieniu wybranego personelu służby zdrowia i MZ-89 rocznego sprawozdania o specjalistach pracujących w zakładach opieki zdrowotnej i praktykach indywidualnych

ZATRUDNIENIE LEKARZY I LEKARZY SPECJALISTÓW
W POLSCE I WOJ. ŚLĄSKIM
na 10 000 ludności

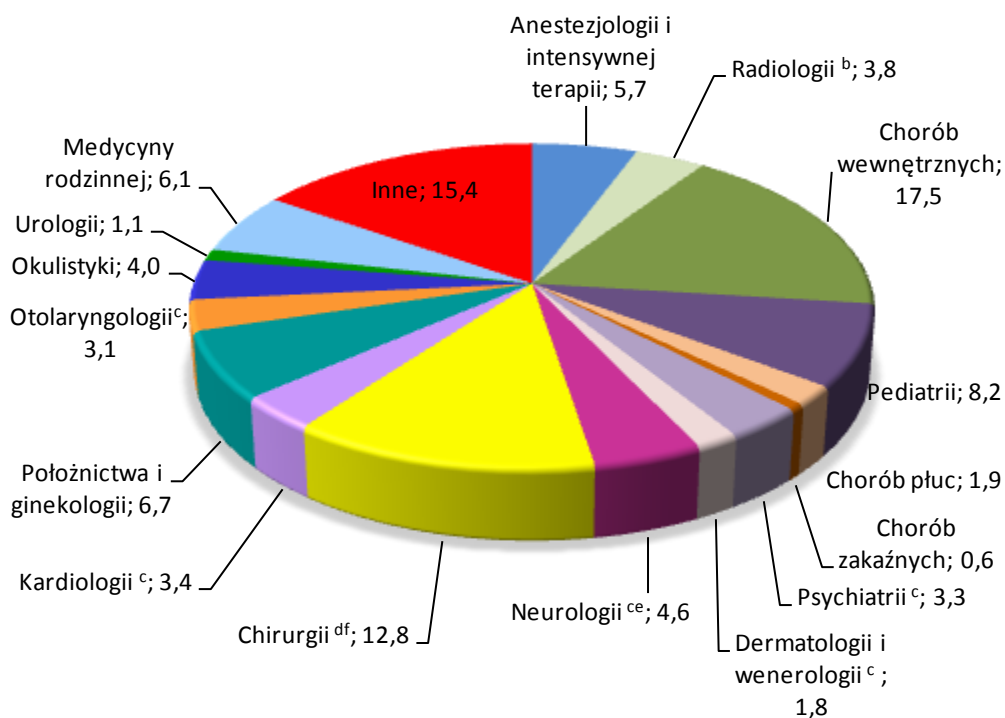

LEKARZE WEDŁUG NIKTÓRYCH SPECJALNOŚCI
W POLSCE I WOJEWÓDZTWIE ŚLĄSKIM
WSKAŹNIK STRUKTURY

Polska 2012

Śląskie 2012

b-Specjaliści w zakresie radiodiagnostyki, radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej, c - łącznie ze specjalistami dziecięcymi, d- Specjaliści w zakresie: chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, onkologicznej, plastycznej, szczękowej, kardiochirurgii, neurochirurgii i neurotraumatologii, ortopedii i traumatologii. e- łącznie ze specjalistami neuropatologii, f łącznie ze specjalistami chirurgii naczyniowej, g łącznie ze specjalistami otorynolaryngologii (od 2006r.).

POLSKA NA TLE UNII EUROPEJSKIEJ^a

Wyszczególnienie	Unia Europejska		Polska	
	2000	2012	2000	2012
	25 krajów	28 krajów		
Powierzchnia w tys.km ²	4059,5	4493,7	312,7	312,7
Ludność (średnioroczna) w mln	452,6	502,7 ^c	38,3	38,5
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 1 stycznia)	105	105	106	107
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,8	0,8 ^b	0,3	0,3
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych	5,2	4,1 ^b	8,1	4,6
Przeciętne dalsze trwanie życia dla osób w wieku 0 lat:				
mężczyźni	74,4	77,0 ^b	69,7	72,7
kobiety	80,8	82,9 ^b	78,0	81,0
Zharmonizowana stopa bezrobocia (przeciętne w roku) w %:	8,6	10,5	16,1	10,1
mężczyźni	7,3	10,4	14,4	9,4
kobiety	10,1	10,6	18,1	10,9
Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w PPS	19900	25400	9200	16800

^a Ugrupowanie gospodarcze - Unia Europejska (UE) obejmuje kraje: Austrię, Belgię, Danię, Finlandię, Francję, Grecję, Hiszpanię, Irlandię, Luksemburg, Niderlandy, Niemcy, Portugalię, Szwecję, W. Brytanię i Włochy oraz od 1 V 2004 r.: Estonia, Łotwa, Litwa, Polska, Czechy, Słowacja, Węgry, Słowenia, Malta oraz Cypr, od 1 I 2008 r. Bułgaria i Rumunia, od 1 VII 2013 r. Chorwacja

^b 2010 r. ^c bez Chorwacji

Źródło: Dane opracowano na podstawie Rocznika Statystycznego RP 2013